

Els Grillats

Cervelló

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: carrer Major, 23
Emplaçament A l'altar de l'església

Coordenades:

Latitud: 41.396009582157
Longitud: 1.9535564285114
UTM Est (X): 412521
UTM Nord (Y): 4583248

Classificació

Número de fitxa 08068 - 96
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Costumari
Estil / època: Popular
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Costum que encara es troba vigent
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Simbòlic
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Església Parroquial de Sant Esteve de Cervelló](#)

Autoria de la fitxa Juana María Huélamo Gabaldón - Kuanum
Data de registre de la fitxa: ds., 10/02/2024 - 07:31

Descripció

Uns 23 o 25 dies abans del Dijous Sant, persones de Cervelló, especialment dones, preparen aquest germinat que té la característica principal que es fa ocult de la llum del sol, per la qual cosa està absent del verd proporcionat per la clorofil·la, de manera que al final s'obté una preciosa planta de color blanquinós.

La forma de preparació és la següent:

1. Dins d'una torreta es disposa un dit de gruix de terra i tot seguit, en aquella terra se sembren llenties (s'havia fet també de manera tradicional amb veces o mill).
2. Es cobreixen les llenties amb un altre dit de gruix de terra.
3. La torreta es reserva en un lloc fosc, per tal de preservar-la de la llum, o si no pot ser, es tapa amb una bossa d'escombraries (abans es feia amb una portadora de raïm).
4. Es va regant amb freqüència per tal que faci el procés germinatiu, fins a arribar al Dijous Sant.

Aquests germinats ornamenten l'altar del Dijous Sant a l'església de Sant Esteve.

Observacions:

És interessant la vigència d'aquesta tradició singular que combina elements antics de rituals pagans amb les celebracions de la Setmana Santa a Catalunya, especialment a Cervelló i altres pobles, com Olesa de Montserrat i de la zona d'Osona.

La pràctica de fer els grillats, utilitzant la germinació de diferents vegetals en llocs foscos i humits, i després incorporant els grills blancs a la decoració dels misteris de Setmana Santa, destaca la riquesa cultural i les influències diverses que han contribuït a les tradicions locals.

La connexió amb els rituals pagans d'època romana, com els jardins d'Adonis, i la simbologia de la resurrecció que acompanya aquesta pràctica, proporciona una perspectiva interessant sobre com les tradicions poden evolucionar i adaptar-se al llarg del temps, mantenint alhora elements de les seves arrels històriques.

Aquesta pràctica també es segueix a Sardenya, amb el nom de "Su Nènniri", i a l'Alguer i a altres llocs de l'Est d'Europa, amb diverses adaptacions locals.

La riquesa cultural i diversitat de costums com aquesta, contribueixen a la bellesa i complexitat de les celebracions de la Setmana Santa a Catalunya.

Història

Alguns estudiosos han fet derivar aquest costum de la mitologia grega i en concret com herència del món siríac fenici. Al centre es troba la figura d'Adonis, divinitat que mor i ressuscita, representant així la mateixa natura que, en el seu cicle de creixement, es renova anualment. En relació amb això, s'ha establert l'origen en els jardins d'Adonis, destinats per una mena de màgia simpàtica o imitativa, a promoure el creixement o la dinamització de la vegetació (Paulis, 2016). D'aquesta manera, imitant el creixement dels cultius,

s'esperava garantir una bona collita. En la ritualitat cristiana, representaria la mateixa resurrecció de Crist sobre les tenebres.

A l'arxiu de la parròquia hi ha documents on s'indica la crida del rector als fidels per a la preparació i plantat dels grillats, així per exemple el 15 de febrer de 1948 (Roig, 2010)

“El mossèn demanava que es comencessin a plantar els grillats, que consistia a plantar vesses que, un cop germinades servien per adornar el monument pel Dijous Sant”. (Roig, 2010)

“Per Semana Santa es feia un monument a l'altar major que durava el Dijous Sant i el Divendres Sant i es desmuntava el Dissabte Sant. L'arreglaven les noies. També les ajudava el Damià. Quedava molt bonic. Es posaven bancs de diferents mides, fent escala, tots plens de flors. Allà s'hi posaven les palmes, els palmons i els llorers. Aleshores traslladaven l'altar provisionalment on ara hi ha la pica baptismal, ja que l'altar major quedava completament adornat de flors” (Roig, 2010)

“La Maria Teresa Massana explica que en el monument també s'hi col·locaven unes plantes que en deien els grillats. Aquests grillats es començaven a preparar 23 dies abans del Dijous Sant. Per obtenir aquestes plantes calia plantar llavors de mill i veces en un test. S'hi havien de posar moltes llavors i 2 o 3 dits de terra a sobre. Calia regar-ho un cop al dia. Es tapaven amb una portadora perquè no els toqués la claror del sol i no agafessin la pigmentació verda. Volien fosc. Així germinaven sense la clorofil·la que tenen les plantes. La Maria Teresa ho recorda amb molt d'afecte. Al cap de 23 dies havien germinat totes les llavors i la torreta era plena de griolls, de color groguenc, que donaven una imatge ornamental bonica. Actualment Mn. Xavier Ribas ha volgut recuperar aquest costum el dia de Dijous Sant per al monument” (Roig, 2010).

Bibliografia

PAULIS, Susanna (2016) La festa de San Giovanni Battista a Quartu Sant'Elena. Cagliari: Ed.: CUEC. University press. Antropologia culturale.

ROIG MESTRE, María Montserrat (2010) I Centenari de la Benedicció de l'església nova de Sant Esteve de Cervelló (1908-2008). Barcelona: Gràfiques Llopart.

STEFANO RUIU, Franco (2007). I riti della Settimana Santa in Sardegna. Nuoro: Imago Edizioni.

